

[Weikop.]

trustkommissionens betænkning, i ministerens fremsættelsestale eller i den højtærede stats- og udenrigsministers taler om prisudviklingen. Det har ligget i luften, sagde den højtærede handelsminister ved første behandling, at der skulle komme en ændring. Jeg må sige tværtimod, hvilket også for mit vedkommende bestyrkes ved at læse samordningsudvalgets betænkning, hvor der på side 152 står følgende — jeg anmoder den højtærede formand om tilladelse til at citere —:

„En eventuel avanceregulering må i hovedsagen rette sig mod fremtidige avancementstigninger og må i et vist omfang tage hensyn til lønstigninger og andre stigninger i det almindelige omkostningsniveau. Resultaterne af en almindelig avanceregulering kan derfor kun i tilfælde af stærke udefra kommende pristigninger forventes at stå i rimeligt forhold til de med kontrollens gennemførelse forbundne ulemper.“

Hvilke dybtgående undersøgelser er der foretaget for nu at vise, at loven ikke har virket efter sin hensigt? Jeg er meget tilbøjelig til at sige overhovedet ingen, for den højtærede handelsminister kom i udvalget og fortalte, at han med den fart, det skulle gå i, havde fået de oplysninger, vi havde bedt om, skrevet op på en lap papir. Udvalget kunne måske have krævet det, men udvalget har ikke fået en skriftlig besvarelse på sine spørgsmål. Af denne lap papir fremgik det imidlertid, således som den ærede ordfører for socialdemokratiet for et øjeblik siden sagde, at forhåndsansmeldelse i øjeblikket skulle ske for 126 enkeltvirksomheder og 92 sammenslutninger, som jeg forstod omfattede ca. 20 000 virksomheder, og at der, som det også er sagt — og det skal man lægge mærke til — i tiden fra 1. juli 1955 til 1. maj i år, altså i små to år, har været 21 sager, som er taget op til drøftelse og overvejelse. Men hvis jeg forstod det rigtigt, drejer disse 21 sager sig om alt muligt. De drejer sig måske om nedsettelse af priser, det ved jeg ikke, men de drejer sig også om pålæg og andet. Altså 21 sager af alle slags, tror jeg den højtærede minister sagde, men vi har overhovedet ingen oplysning om, hvad slags det var, fordi det skulle gå i sådan en fart.

Man spørger uvilkårligt: hvorfor skal det gå i en sådan fart? Farten bestemmer dog den højtærede handelsminister og flertallet, og man spørger: hvorfor skulle der ikke foretages en grundig behandling af forslaget, for det er dog sådan, at bestemmelsen om forhåndsgodkendelse løber indtil 1. juli 1958 for de allervigtigste varer, altså for de 126 enkeltvirksomheder og 92 sammenslutninger med alle de virksomheder, der knytter sig dertil.

For mig står det sådan, at alting tyder på, at monopolloven har virket, som den skulle, idet den har været forebyggende, og jeg synes, at 21 sager af alle slags på ca. to år taler deres tydelige sprog derom. Jeg må sige, at jeg forstår ikke, at det radikale venstre, der jo altid i disse forhold taler om saglighed, ikke har sagt netop farten; og jeg forstår slet ikke, at den højtærede handelsminister ikke på forhånd har ladet foretage undersøgelser om lovforslagets berettigelse, for med mit kendskab til det radikale venstres daværende repræsentant i disse sager, den højtærede minister hr. Bertel Dahlgaard, der jo har arbejdet meget på dette område, var hans standpunkt — hans meget stærke standpunkt — dette, at tingene skulle undersøges grundigt. Jeg må sige, at jeg nærede respekt for den højtærede ministers grundighed, da man behandlede sager på et så vigtigt område, men jeg må måske også sige, at den respekt kan jeg ikke overføre på hans efterfølger.

Den højtærede minister hr. Bertel Dahlgaard ville ved behandlingen af et forslag som dette — det er jeg temmelig sikker på — bl. a. have krævet en undersøgelse af, hvordan forholdene var i Sverige. Jeg kan i så henseende henvise til de bunker af papir, som på den højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaards forlangende i sin tid blev sendt til os fra Sverige ved enhver behandling. Når der nu henvises til Sverige, siger den højtærede handelsminister, at forholdene ligger anderledes i Sverige. Ja, det er noget, vi altid har vidst, men tidligere lagde det radikale venstre overordentlig stor vægt på, hvad Sverige gjorde. Interesserer det radikale venstre sig nu ikke for Sverige? Er det, fordi man i Sverige stort set har ophævet priskontrollen, fordi man er kommet til det resultat, at priskontrol under normale forhold har en række skade-